

Sygn. akt *I ACa 754/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Józefowicz

Sędziowie: SA Roman Stachowiak /spr./

SA Mikołaj Tomaszewski

Protokolant: st. sekr. sąd. Kinga Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. J.**

przeciwko (...) **Bank SA w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 kwietnia 2016 r. sygn. akt I C 151/16

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1 w ten sposób, że pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy stanowiący bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 18.03.2011 roku nr (...), wystawiony przez (...) Bank Spółka Akcyjna, któremu Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w P. nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 19.05.2011r, sygn. akt II Co 3290/11,

b) w punkcie 3 w ten sposób, że od pozwanego na rzecz powoda zasądza 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

c) nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Poznaniu 10.000 zł tytułem opłaty sądowej, od której uiszczenia powód był zwolniony;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 10.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Poznaniu 10.000 zł tytułem opłaty sądowej od apelacji, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Roman Stachowiak Krzysztof Józefowicz Mikołaj Tomaszewski

--	--	--

Sygn. akt I A Ca 754/16

UZASADNIENIE

Powódka domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, to jest bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, twierdząc, że w toku postępowania egzekucyjnego zapłaciła bezpośrednio pozwanej 200.000 zł, a pozostałą część należności ściągnął komornik. Pozwany bank uznał powództwo co do kwoty 205.096,43 zł, wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, to jest co do kwoty 4.234,75 zł oraz w związku z częściowym uznaniem powództwa przy pierwszej czynności procesowej domagał się zasądzenia na jego rzecz od powódki kosztów procesu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego co do kwoty 205.096,43 zł, umorzył postępowanie w pozostałym zakresie oraz nie obciążył powódki kosztami procesu. Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy uzasadnił następująco:

Postanowieniem z dnia 19.05.2011 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. nadał klauzulę wykonalności (...) z dnia 18.03.2011 r. (...) wystawionemu na podstawie ksiąg (...) Bank S.A. z siedzibą w W., przyjmując, że wynika z ww. tytułu egzekucyjnego wymagalne roszczenie wobec dłużniczki K. J. z tytułu umowy kredytu z dnia 28.01.2008 r. na kwotę 209.331,18 zł, w pozostałym zakresie wniosek oddalając.

Pismem z dnia 11.08.2011 r. wierzyciel złożył do komornika sądowego P. B. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego dołączając (...) nr (...) opatrzony klauzulą wykonalności.

Pismem z dnia 30.08.2011 r. komornik zawiadomił dłużniczkę o wszczęciu egzekucji z wniosku wierzyciela. W tym samym dniu komornik sądowy dokonał zajęcia lokalu mieszkalnego dłużniczki położonego w P. na os. (...) (...) (...)(...) zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym.

Obwieszczeniem z dnia 18.04.2012 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. P. B. podał do publicznej wiadomości, że w dniu 21.05.2012 r. w budynku SR Poznań – Stare Miasto w P. odbędzie się pierwsza licytacja własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego należącego do dłużniczki K. J..

W tym czasie dłużniczka i wierzyciel prowadzili pertraktacje związane z ugodowym zakończeniem sporu i zapłatą zaległości.

W dniu 21.05.2012 r. licytacja nie doszła do skutku, albowiem nikt nie zaoferował nawet minimalnej ceny nabycia.

W dniu 8.06.2012 r. wierzyciel złożył wniosek o wyznaczenie i przeprowadzenie drugiej licytacji nieruchomości należącej do dłużniczki, termin ten został wyznaczony na dzień 20.08.2012 r.

W dniu 20.08.2012 r. wierzyciel otrzymał od K. J. kwotę 200.000zł, w związku z czym skierował wniosek do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. oraz do komornika sądowego P. B. o zawieszenie egzekucji w całości oraz odwołanie drugiej licytacji nieruchomości.

Postanowieniem z tego samego dnia (20.08.2012 r.) Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. udzielił przybiccia nabycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w P. na os. (...) (...) (...)(...)na rzecz P. C. oraz M. C. za cenę 210 000 zł.

Postanowieniem z dnia 24.08.2012 r. komornik sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela.

Postanowieniem z dnia 2.01.2013 r. komornik sądowy umorzył postępowanie wszczęte przeciwko dłużnikowi co do kwoty 200 000 zł.

Postanowieniem z dnia 9.04.2013 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił zażalenie dłużniczki na postanowienie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. w przedmiocie udzielenia przybicia.

Postanowieniem z dnia 31.07.2013 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. stwierdził wygaśnięcie skutków przybicia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w P. na os. (...)(...) (...), udzielonego na rzecz P. i M. C., stwierdził utratę rękojmi wpłaconej przez licytantów oraz odjął im zarząd spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu i zarządcą tego prawa ustanowił dłużniczkę K. J..

W zawiadomieniu z dnia 6.09.2013 r. poinformował, że postępowanie egzekucyjne wierzyciela (...) Bank S.A. przeciwko dłużniczce K. J. umorzyło się z mocy prawa na podstawie art. 823 kpc w dniu 24.08.2013r.

W dniu 8.04.2014 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. obwieścił, że w dniu 5.05.2014 r. odbędzie się druga Licytacja nieruchomości należącej do dłużniczki.

W dniu 24.04.2014 r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań- Stare Miasto w P. stwierdził, że w sprawie o sygnaturze Km 1980/11 wierzycielowi ((...) Bank S.A.) została przekazana kwota 5.096,43 zł.

Postanowieniem z dnia 5.05.2014 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. przybił nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego dłużniczki na rzecz W. K. za cenę 221.000 zł

Postanowieniem z dnia 7.05.2015 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. przysądził spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w P. na rzecz W. K. za cenę 221.000 zł, która została zapłacona przez nabywcę gotówką, postanowienie uprawomocniło się w dniu 20.11.2015 r.

W świetle poczynionych ustaleń powództwo zdaniem Sądu Okręgowego uznać należało za bezzasadne i to mimo uznania przez pozwanego powództwa. Powódka, żądając pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, twierdziła, że wierzytelność stwierdzona bankowym tytułem wykonawczym została zaspokojona w toku postępowania egzekucyjnego, w szczególności w toku tego postępowania wpłaciła pozwanemu 200.000 zł, a pozostałą część wyegzekwował bank. Wskazane przez powódkę fakty nie stanowiły jednak podstawy do uwzględnienia powództwa. Po pierwsze, powódka zwalczając tytuł wykonawczy, nie przeczy zdarzeniom, na których oparto nadanie klauzuli wykonalności i nie kwestionuje obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Po drugie żądanie czynności sądowej w postaci orzeczenia pozbawiającego lub ograniczającego wykonalność tytułu wykonawczego może być przedmiotem powództwa z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. tylko wtedy, gdy objęte tym tytułem roszczenie wierzyciela nie zostało zaspokojone.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła apelacją powódka, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania przed sądem I instancji oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki zasługuje na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny aprobuje ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy i ustalenia te uznaje za własne i stanowiące podstawę swojego rozstrzygnięcia. Ustalone przez Sąd Okręgowy fakty nie były zresztą sporne pomiędzy stronami, czego przejawem było między innymi uznanie przez pozwanego powództwa w przeważającej części. Sąd Apelacyjny nie aprobuje jednak dokonanych przez Sąd Okręgowy rozważań prawnych, w szczególności oceny dochodzonego roszczenia na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. W rzeczywistości podstawą prawną dochodzonego przez powódkę roszczenia powinien być przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym podstawa do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego istnieje również wówczas, gdy po pozbawieniu tytułu wykonawczego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zdarzeniem tym jest oczywiście spełnienie świadczenia. Motywy, jakimi kierowała się powódka wytaczając powództwo, nie są istotne. Mogłyby motywy takie mieć znaczenie wówczas, gdyby pozwany naprowadził okoliczności uzasadniające

zastosowanie art. 102 k.p.c., jednakże na okoliczności takie pozwany nie wskazał. Nie ma również podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c. i zasądzenia na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu wobec uznania przez pozwanego powództwa przy pierwszej czynności procesowej. Pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego mogło bowiem nastąpić jedynie w drodze wydania wyroku, nie było zaś możliwe uwzględnienie tego roszczenia przez pozwanego bez wydania wyroku.

Z przyczyn powyższych i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz w zakresie kosztów procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. (w zakresie dotyczącym kosztów postępowania apelacyjnego) Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Roman Stachowiak Krzysztof Józefowicz Mikołaj Tomaszewski